

DIÀLEGS

ENTRE ECONOMIES FEMINISTES

UN ALTAVEU PER LES PROPOSTES FEMINISTES DAVANT EL CAPITAL

KENIA CASTALDO OLIVA, NATALIA RIERA MANZANO, MONTSERRAT BENITO SORIANO
IL·LUSTRACIÓ: PATRICIA CORNELLANA

VIVIM EN UN ESCENARI DE CONFLICTES entre l'acumulació de riquesa i la cura de la vida, un fenomen amb fortes dimensions de gènere. Els mercats especulatius de matèries primeres, els fons d'inversió, l'extractivisme, els caus fiscals, els tractats de comerç i inversió, etc., empenyen cada vegada més el que des dels feminismes designem com a "conflicte entre el capital i la vida". Un conflicte que afecta diferents dimensions de la vida: l'ecològica, la reproducció social, les cures, la salut i la representació política.

Les economies feministes s'han mostrat com una eina imprescindible per abordar el conflicte capital-vida a partir de les premisses que la fonamenten: sortir de la lògica productivista, visibilitzar el treball de cures, comprenent els rols de gènere i la divisió sexual del treball, minimitzada i desvalorada pel sistema econòmic capitalista, i el compromís polític per a contribuir a la construcció d'un sistema socioeconòmic més just i inclusiu.

Amb aquest plantejament, des de l'Associació Entrepobles volem enfortir i aprofundir la nostra implicació amb els feminismes i ecologismes socials que defensen la construcció d'un món sostenible, com a únic camí cap a transicions ecosocials justes, descoloniales i en interconnexió amb el Sud global. En definitiva, equitatives per a totes.

Els nostres objectius de treball se centren en dos àmbits. D'una banda, fer front a l'emergèn-

cia ambiental i climàtica, la defensa del territori i els béns comuns des dels feminismes, amb un enfocament de justícia global. Per l'altra, posar les polítiques de les cures en el centre des de la justícia social i abordar les causes de la precarietat de les vides i les cadenes globals de les cures.

Les economies feministes i les experiències dels moviments de dones a l'Amèrica Llatina són referències imprescindibles per al nostre treball. L'heteropatriarcat capitalista, en el seu procés de globalització, ha fet créixer les condicions de precarietat en la vida de les persones, tant al nostre país com als països del Sud global, amb un objectiu clar: accelerar la mercantilització de la vida i del planeta.

Per això, contribuïm a la reflexió, al diàleg i a la construcció de paradigmes per a una transformació ecosocial i feminista global des de la identificació de tres punts de partida: la sostenibilitat de la vida, l'extractivisme i les cures globals i les aliances feministes.

En aquest procés de transformació, el llibre *Voces desde las economías feministas: resistencias, arraigos, cuidados*, editat per Cristina Carrasco Bengoa i Corina Rodríguez Enriquez i publicat per Entrepobles, és el resultat d'aquestes inquietuds compartides sobre els diàlegs i aliances entre els feminismes i les economies feministes denominades eurocèntriques i les eco-

nomies feministes d'Abya Yala, Amèrica Llatina. En aquest llibre intentem visibilitzar i destacar nexes, punts de trobada i fils conductors que afavoreixin i continuïn el diàleg entre aquestes mirades, en el sentit de l'“ecologia de sabers”, amb veus tan diverses i referents com Amaia Pérez Orozco, Miriam Nobre, Verónica Gago, Carme Díaz Corral, Nalu Faria o Tica Moreno, entre altres.

La capacitat de teixir aliances amb capacitat d'acollir i incloure la diversitat i les diferents experiències des de l'explotació, la discriminació i la vulnerabilitat és un dels camins o estratègies imprescindibles. La interseccionalitat no pot limitar-se solament a un moviment cap a l'anàlisi i la reivindicació de les diferents formes d'opressió social, sinó principalment, la capacitat per a teixir aliances entre elles: l'intercanvi d'experiències i propostes alternatives des dels feminismes diversos, fins a l'ecologisme social, amb l'objectiu de superar i desbordar la pràctica capitalista, heteropatriarcal i racista dominant.

El llibre ja està disponible en llibreries i a Entrepobles (educacio@entrepobles.org)

LES DONES DE LA TERRA:

RESISTÈNCIA
SILENCIOSA
AL MODEL
NEOLIBERAL

Més enllà d'organitzacions de lluita i moviments socials, la quotidianitat de les dones indígenes i camperoles de les comunitats més humils representa el boicot més gran al sistema de consum capitalista

BERTA CAMPRUBÍ PÀMIES

NO TENEN SIGNAL, ni Telegram, ni fan servir correus electrònics encriptats. No tenen la bandera del Che Guevara, ni tan sols la de Berta Cáceres, penjada a la paret. No estan organitzades per combatre el tractat de lliure comerç del seu país amb Europa o els Estats Units ni s'indignen amb la pujada impopular d'impostos del govern de torn. Però el seu consum diari representa una de les menors petjades ecològiques del món. Sembren el que mengen i més. Cuinen als seus fogons de llenya i beuen aigua dels pocs rius que queden sense contaminar. Teixeixen bona part del que vesteixen. Caminen allà on van. Cuiden els seus i el seu territori. I així, cuiden el planeta.

Són dones indígenes, camperoles que habiten el camp, la muntanya, la selva. Que viuen de la terra i amb la terra, en un marc epistemològic molt allunyat del que puguem entendre des d'una mentalitat occidental. Han après el que saben dels seus ancestres i ho ensenyen a la seva descèndencia, si encara hi té interès. La lògica individualista no els funciona: necessiten una correlació constant amb la família extensa, amb la comunitat, per existir, per coexistir. Intercanvien, regalen i després reben, cuiden i són cuidades. Sense buscar mitificar-les, tenen estils de vida sans i allunyats de les lògiques de mercat. Però elles i la seva manera d'entendre el món estan en perill d'extinció.

Són dones indígenes, camperoles que habiten el camp, la muntanya, la selva, que viuen de la terra i amb la terra, en un marc epistemològic molt allunyat del que puguem entendre des d'una mentalitat occidental

Rosalía Tálaga, dona del poble nasa, al Cauca colombià, i Mahirú Karajá, dona del poble Iny de l'Illa Bananal, al Brasil, tenen una quotidianitat semblant, guardant les diferències de dues cosmovisions indígenes ben diferents. Es lleven molt d'hora i cuinen per a la seva família, sovint amb altres dones d'aquesta. Després treballen al seu hort, alimenten les seves gallines, preparen més aliments. Treuen estones per teixir una motxilla o una peça de roba per un net que està en camí. De tant en tant, van al poble més proper, una a peu, l'altra amb canoa, a vendre algun producte del qual en tinguin excedent: Rosalía porta cacau, blat de moro o cafè; Mahirú portarà artesanies. Amb el que guanyen compraran arròs, sal i oli, productes que no poden produir, saludaran a gent de la comunitat, en la seva llengua nadiua, i tornaran a l'aldea. Es banyaran al riu. A la nit s'explicaran pensaments amb el company i la família que arribi al voltant del foc.

DECISIÓ O CONDEMNÀ

“És molt important fer l'anàlisi de si aquest estil de vida, aquestes condicions de vida, són en realitat una decisió o no. Si són una decisió, aleshores són resistència”, assegura Roseli Finscue, líder indígena del Cauca. Les dones de la terra ho són molt sovint a conseqüència d'una situació d'aïllament que pot comportar empobriment, però

no necessàriament. “Pot haver-hi condició de vulnerabilitat, un indicador de necessitats bàsiques insatisfetes. Aleshores, estaríem parlant de pobresa, però sovint hi ha molta consciència en les seves formes de vida. I necessitaríem que moltes més persones optessin per aquesta forma de vida. Sense massa teoria, simplement aprofitar el que tenim, saber que no necessitem tant per ser feliços i viure millor”, continua Finscue, des de la seva casa tradicional de fang i bambú.

“Moltes dones maputxes segueixen cuinant al foc, productes del seu hort, però estem molt penetrats pel consumisme i també vivim el problema que alguns productes propis, com la quinoa, s’han convertit en un producte gourmet, moltes treballen per vendre’l per a l’exportació, però ja no per consumir-lo”, explica Millaray Painemal, líder indígena maputxe des de Xile. “Ens seguim oposant a les lògiques extractivistes. Per exemple, som molt fortes en medicina pròpia, veuràs molt poques dones maputxe anant a una farmàcia”, continua, “però, així i tot, el panorama està difícil”.

La cacic Arian del poble indígena Pataxò, situat a l’estat brasiler de Bahia, ha sigut agricultora tota la vida fins fa vuit anys, quan es va convertir en la líder de la seva aldea. “Jo cuidava dels meus quatre fills i també dels meus pares que ja eren vellets. Avui cuido tota l’aldea, perquè m’he convertit en cacic, i lidero el consell de salut de la regió”, assegura satisfeta. Tot i que “avui tenim clar que el lloc de la dona és on ella vulgui estar”, Arian assegura que la dona continua sent “la base de la casa i la família, el principal sosteniment, perquè és la que més temps passa a l’aldea mentre els homes surten a pescar”. La seva comunitat s’alimenta a base del peix que pesquen els homes i la iuca que cultiven les dones.

“Ens seguim oposant a les lògiques extractivistes. Per exemple, som molt fortes en medicina pròpia, veuràs molt poques dones maputxe anant a una farmàcia”, explica la líder Millaray Painemal

La cacic Arian, del poble Pataxò, assegura que la dona continua sent “la base de la casa i la família, el principal sosteniment, perquè és la que més temps passa a l’aldea mentre els homes surten a pescar”

perquè estem envaïdes pels grups armats del narcotràfic, les mineries, les multinacionals i altres interessos més invisibles”, denuncia Roseli Finscue. Diferents cares del model extractivista arribat des d’Occident que posen en risc aquestes maneres d’existir diferents, resilients. Tot i que, com assegura Millaray Painemal, “les que tenen aquest estil de viure tenen més esperança de vida en termes físics perquè no coneixen l’estrès i mengen sa”, el seu estil de viure és el que sembla que pugui tenir una curta esperança de vida.

“La sort de viure al territori, en la ruralitat on encara és possible la sostenibilitat de la vida, comporta tenir el que és bàsic: el menjar, l’abric, l’habitatge, l’aigua propera, i aconseguir tenir-ho sense mediació de l’estat, sense haver d’entrar a l’altre món –el capitalista–”, explica Roseli Finscue. Declaracions que des d’Occident ens porten a fer-nos una pregunta: què significa *sostenibilitat de la vida*, realment? Per les dones urbanes occidentals sol voler dir un salari digne –per comprar aliments, majoritàriament importats–, un habitatge, si pot ser, de propietat o amb un lloguer just, família, amistats o certa xarxa de cures, segurament un vehicle propi i avui dia també és indispensable un telèfon mòbil. Però per les dones de la terra, sostenibilitat de la vida significa, precisament, territori. Territori per existir: per sembrar, amb aigua, amb un clima adequat, amb una comunitat.

Dues concepcions de sostenibilitat de la vida que no tan sols són molt diferents, sinó que possiblement són incompatibles. “Avui, moltes d’aquestes dones de la terra estan excloses, tenen menys accés a informació, estan més exposades a amenaces externes i violències

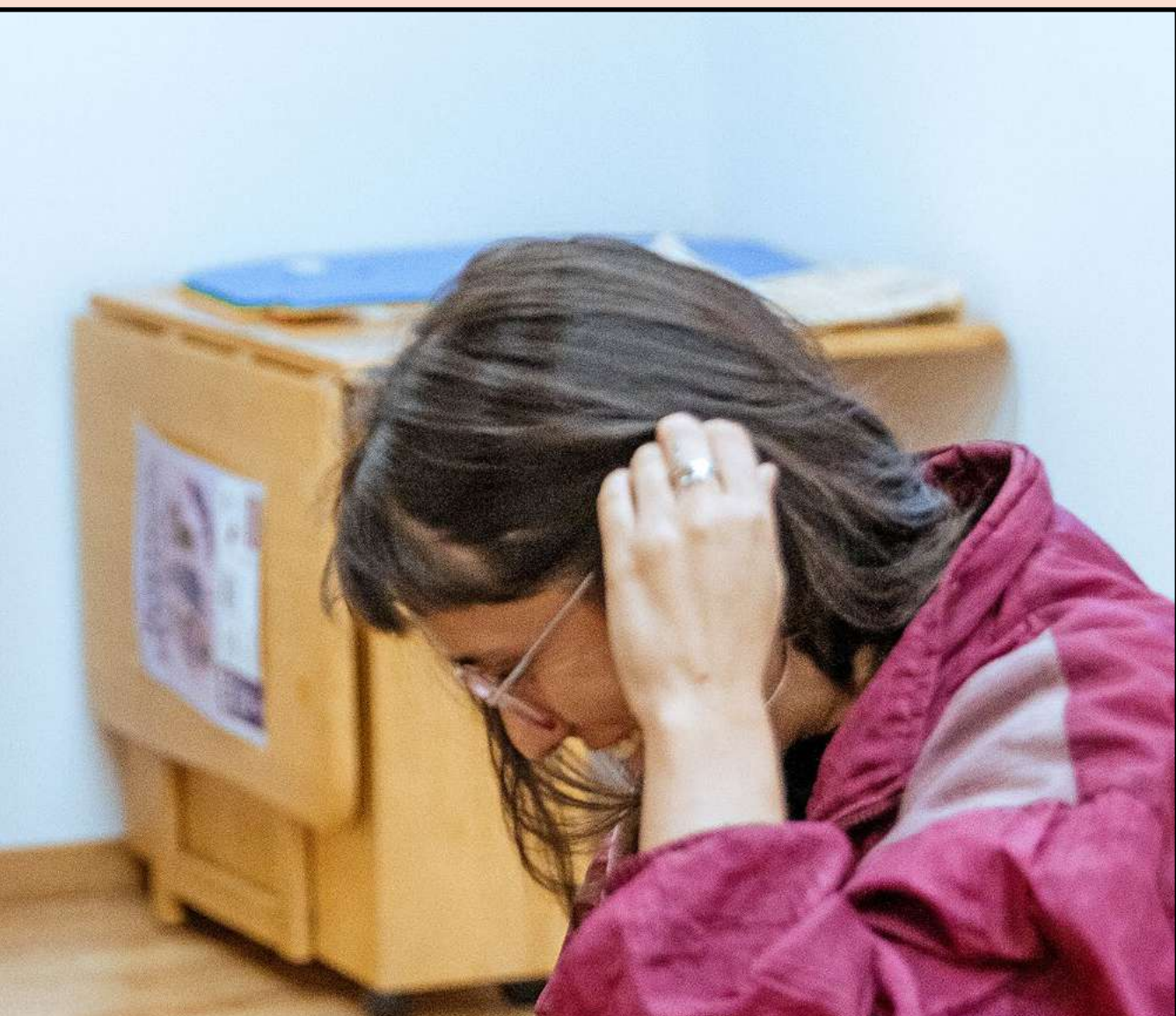

Cristina Carrasco i Fernanda Moscoso, economistes

“VAM INCORPORAR A
LES RELACIONS DE GÈ
PERÒ NO VAM TENIR
LES RELACIONS DE RA

L MARXISME ÈNERE, EN COMPTE AÇA”

L'economista Cristina Carrasco Bengoa ha passat més de mitja vida a Europa. Concretament, a Barcelona, però és xilena de cor i naixement. Investigant des de la Universitat de Barcelona, va ser de les primeres acadèmiques a col·locar les cures al centre i donar-li la importància que té al treball domèstic. Entrepobles acaba de publicar el llibre *Voces desde las economías feministas: resistencias, arraigos, cuidados*, coordinat per ella i en el que participen vint dones que tenen molt a dir sobre com fer que la vida sigui més digna de ser viscuda per totes. Entre elles, hi ha l'economista feminista Fernanda Moscoso Briceño, qui aporta un aire jove amb mirada anticolonial a la discussió sobre l'explotació dels cossos feminitzats en l'economia capitalista. Parlem amb les dues, Carrasco i Moscoso, sobre feminisme i acadèmia.

Cristina, tu vas ser una de les pioneres en parlar d'una economia feminista, cert?

CRISTINA CARRASCO: Podríem dir que sí: la meua tesi doctoral es titula *L'anàlisi econòmica del treball domèstic*, i la vaig defensar ja l'any 1987, quan no hi

Fernanda Moscoso

havia res de tot això. Aquell any mateix vam crear una xarxa d'economia crítica i així vam començar a organitzar els congressos d'economia feminista.

Has explicat que sou conscients d'una mancança i unes limitacions donades pels vostres orígens feministes blancs i occidentals. Què t'ha aportat el feminisme descolonial? Quina nova mirada has incorporat?

C.C.: Penso que vaig créixer aquí, amb l'economia feminista que vam anar desenvolupant des d'una mirada eurocèntrica, que no vol dir només d'Europa, sinó de tot el Nord global. I aquesta mirada es va aconseguir portar a l'Àfrica, on actualment tots els centres d'estudis, investigació, les universitats i totes les institucions que depenen de les Nacions Unides actuen i pensen des del pensament eurocentrista. Més endavant ens han arribat les mirades de dones no blanques de l'Àfrica i ara estic aprenent a mirar el món des d'allà. Abans el mirava des d'aquí, i sí, canvia molt la visió del món. Per exemple, dones rurals del Brasil han agafat conceptes com la sostenibilitat de la vida i els han resignificat des de la seva pròpia experiència. Què significa per elles sostenibilitat de la vida? Comunitat, arrelament, lluita contra l'extractivisme, etc. Molt diferent del que significa sostenibilitat de la vida per nosaltres.

Què creus que li falta entendre al feminisme blanc perquè es puguin harmonitzar les diferències que hi ha de vegades entre companyes del Sud global, migrades o no, i les occidentals?

C.C.: El feminisme en el qual vaig créixer era molt universalista, parlàvem de les dones com si fóssim totes iguals. S'ha de seguir fent una crítica molt forta en aquest sentit. En aquells temps criticàvem el marxisme perquè no havia tingut en compte el patriarcat ni totes les relacions de gènere: nosaltres vam incorporar aquesta mirada, però no vam incorporar

“Penso que a l'acadèmia no hi ha hagut una intenció genuïna, ni tan sols des dels espais crítics, d'incorporar la teoria feminista, sobretot a les facultats d'economia”

Cristina Carrasco

les relacions de raça, és a dir, que vam pecar del mateix que el marxisme d'alguna manera. Aleshores, és necessari fer aquesta conceptualització que anomenem interseccionalitat. No podem parlar de classe, de gènere i de raça, de forma separada, perquè si no, hi haurà dones que sempre quedaran fora.

FERNANDA MOSCOSO: Sí, és necessària la interseccionalitat per entendre el que implica el reconeixement dels patrons estructurals que operen en la societat. Encara no ens hem fet càrrec realment d'aquestes matrius d'opressió fins al punt de mirar d'abolir aquestes estructures. Els feminismes de l'Abya Yala han estat molt ancorats als moviments feministes amb una capacitat, amb una força de masses, inèdita en els moviments populars i han marcat l'agenda i la pauta de la mobilització i la producció de coneixement. Aquí hi ha una potència molt gran d'una vinculació forta entre moviments i acadèmia, per exemple.

Precisament, com s'aconsegueix que les universitats, l'acadèmia, tinguin una perspectiva de gènere i inclús incorporin un paradigma feminista?

C.C.: Justament en la disciplina que sempre ha costat més fer això ha sigut en la nostra, en l'economia, que és la disciplina que té més poder social. La sociologia o l'antropologia no tenen tant poder social,

“El feminisme en el qual vaig créixer era molt universalista, parlàvem de les dones com si fóssim totes iguals. S'ha de continuar fent una crítica molt forta en aquest sentit”

per exemple, aleshores l'economia és molt més restrictiva a integrar perspectives diferents, alternatives, crítiques. Vam haver de batallar molt per aconseguir assignatures com “dones i economia”. En tot cas, per a mi va ser molt important ser acadèmica, però alhora participar del moviment social, en el meu cas, en el grup de “dones i treball”. Crec que l'acadèmia s'hauria de nodrir molt més dels moviments socials, és un *win-win*.

F.M.: Avui parlàvem que en un escenari d'avançada feixista en el que la dreta ha aconseguit prendre moltes posicions a Xile amb la derrota del plebiscit per la constituent, l'esperança està posada en el moviment estudiantil. Els moviments socials influeixen molt, clar. Però penso que a l'acadèmia no hi ha hagut una intenció genuïna, ni tan sols des dels espais crítics, d'incorporar la teoria feminista, sobretot a les facultats d'economia. El màster que faig ara a Madrid, molt crític, no té cap assignatura d'economia feminista, tot i que a l'Estat espanyol hi ha moltes bones economistes feministes. És impossible generar diàleg perquè encara tenim un rol secundari, subsidiari.

Què hem de fer quan descobrim que també un pensador descolonial d'esquerres com Boaventura de Souza Santos és un abusador sexual?

C.C.: Ens preguntem com els hem pogut valorar tant sense saber que eren abusadors: és imprescindible denunciar per poder actuar contra ells. Són homes que s'aprofiten del seu poder, del valor que els hi donem.

F.M.: Crec que és interessant posicionar que aquests espais acadèmics amb lògiques colonials, jeràrquiques, són un sosteniment institucional perquè aquestes pràctiques es donin. Aquestes violències no passen en el buit, passen en espais on alguns cossos, sobretot masculins, tenen el privilegi de parlar i opinar, i on les estudiants, amb cossos feminitzats, racialitzats, no tenen aquest poder.

A LA RECERCA DE PRÀCTIQUES FEMINISTES I INTERSECCIONALS

DINS EL COOPERATIVISME

Cooperatives feministes construeixen alternatives al model laboral hegemònic i a la idea d'habitatge tradicional pensat per parelles i famílies nuclears

BERTA CAMPRUBÍ PÀMIÉS

DINS EL MÓN DE L'ECONOMIA social i solidària, cada vegada és menys comú trobar-se una entitat o cooperativa que no s'anomeni feminista. I de per si, cada vegada són més les pràctiques feministes que s'activen als diferents espais de treball o convivència. Jornades laborals més curtes, mecanismes per equilibrar la possible falta de participació de dones i persones no binàries, espais de cures individuals i col·lectius, formació en comunicació afectiva, espais de qualitat per a processos de gestió i sanació de conflictes, etc. De la mà de membres de Drac Màgic, una cooperativa dedicada a la divulgació de la cultura audiovisual, i La Morada, una cooperativa d'habitatge feminista, repassem què s'està fent i quins reptes hi ha a l'horitzó del cooperativisme per ser, a més de feministes, col·lectius amb una perspectiva interseccional.

La cooperativa Drac Màgic existeix des de fa ja 52 anys, per tant, té una llarga trajectòria i ha hagut de transformar-se amb el pas del temps. "Fa trenta anys no ens anomenaven feministes perquè enteníem que el feminisme era un moviment polític i, tot i que sempre hem tingut una relació estreta amb les propostes feministes del territori català, consideràvem que el feminisme no s'aplicava a una entitat", explica

Raquel Marques, realitzadora documental i coordinadora de projectes de Drac Màgic. Però "el món ha canviat i Drac Màgic també", afegeix. Tant per la seva activitat cap al públic com per les seves pràctiques en l'àmbit laboral i quotidià, ara se senten més feministes que mai.

Des del seu camp d'acció, el món audiovisual, "hem parat molta atenció als lideratges de les dones cineastes, pedagogues i feministes" i organitzen, des de 1993, la Mostra Internacional de Films de Dones de Barcelona. Pel que fa al funcionament, han decidit aplicar-se des de fa anys una jornada laboral de 31 hores setmanals, una mesura, segons Àngels Seix, gerent de la cooperativa, "de conciliació entre les vides personals i professionals que té cada una de nosaltres". A més, "potenciem molt clarament l'autonomia de l'equip i la seva formació, adaptem els projectes a les capacitats i aspiracions de les treballadores de Drac i, en definitiva, mirem de posar les persones al centre, que està molt de moda, però costa", assegura Raquel Marques.

Per una altra banda, la cooperativa La Morada, s'està construint com una aportació perquè existeixin més possibilitats en l'àmbit de l'habitatge, més maneres de viure i conviure a la ciutat de

Des de la cooperativa audiovisual Drac Màgic paren "molta atenció als lideratges de les dones cineastes, pedagogues i feministes" i organitzen, des de 1993, la Mostra Internacional de Films de Dones de Barcelona

PÀGINA 12: Moment d'una trobada de les membres del projecte La Morada

Taller al CCCB de la Mostra Internacional de films de dones de Barcelona durant l'edició del 2022
| MAUD-SOPHIE

Barcelona. “El lloguer ens estava expulsant dels llocs on vivíem, no podíem accedir a compra, i a més, com a persones del col·lectiu LGTBIQ+, ens preguntàvem com seria envellir si no formem famílies normatives ni parelles normatives”, relata Sara Barrientos, membre d'aquesta cooperativa d'habitatge feminista en fase de construcció. “L'aposta és viure en una comunitat d'afectes més enllà de la família nuclear i la parella tradicionals, ampliar les possibilitats de compromís, de sosteniment”, continua Barrientos.

Moltes de les membres de La Morada venen del moviment okupa “que molta gent associa als 20 anys, però que nosaltres seguim posant en pràctica amb 30 i 40 anys”, explica l'activista feminista. L'edifici cooperatiu on espera entrar a viure d'aquí a un any aproximadament té una proposta arquitectònica diversa que fomenta els espais comunitaris i s'està construint a Roquetes, un dels barris

amb més desnonaments per dia de la ciutat de Barcelona. “Som conscients que arribem amb un bagatge diferent, que no som del barri, tot i que algunes ja hi han treballat i ja hi tenen un vincle”, assumeix Barrientos, “sabem que una cooperativa d'habitatge pot arribar a ser un agent generificador, en som conscients i volem arribar a formar part del seu teixit social”, continua.

Aquestes i moltes altres cooperatives es pensen i repensen amb l'objectiu de posar al centre les persones i les seves diversitats per poder posar en

pràctica una mirada no només feminista, o antiracista, o que tingui en compte les opressions que viu el col·lectiu LGTBIQA+, sinó arribar a incorporar una perspectiva interseccional. “Pel que fa a construir mirades, en l'àmbit del catàleg educatiu, posem molt d'èmfasis a l'hora de presentar la nostra tasca pedagògica amb una perspectiva descolonial i antiracista. El feminisme, per nosal-

“L'aposta és viure en una comunitat d'afectes més enllà de la família nuclear i la parella tradicionals, ampliar les possibilitats de compromís, de sosteniment”, explica Sara Barrientos, membre de La Morada

tres, és transversal a totes aquestes mirades”, expliquen des de Drac Màgic. Tot i això, “com a cooperativa, és un repte assolir una identitat antiracista. Considerem que és el que ha de travessar les nostres pràctiques, però és un procés d’aprenentatge”, assumeix Raquel Marques.

Saber-se feminista és sinònim d’estar en un procés constant de comunicació i formació. A La Morada, per exemple, han notat que les diferències en termes de classe social i privilegis entre elles pot arribar a causar algun entrebanc al grup, per això, “d’aquí a quinze dies tenim un taller de cap de setmana per pensar-nos la classe social a l’interior de la cooperativa, per decidir si apliquem alguna mesura de redistribució entre nosaltres”. El que sí que reconeixen totes plegades, i que col·loca ja en una situació de privilegi a totes aquelles persones que treballen en el món del cooperativisme, és que “si no tens temps, és

molt difícil constituir una cooperativa”, accepta amb un somriure còmplice Barrientos.

En una cerca constant de transformació social, cap endins i cap enfora, el món de l’economia social i solidària representa, això sí, una alternativa al món empresarial del lucre i la competitivitat. Més o menys feminista, procura deconstruir les lògiques patriarcals i busca maneres d’autofiscalitzar-se.

I és que, per més que ho desitgi, el petit gueto de l’economia social i solidària, que ha crescut molt en els últims anys, no s’escapa de la realitat masculista imperant. Segons

**Segons la Comissió
Antiassetjament de la Xarxa
d’Economia Solidària, durant
el 2022, un 21% de les entitats
sòcies van tenir casos
d’assetjament sexual o per raó
de gènere a l’àmbit laboral**

dades de la Comissió Antiassetjament de la Xarxa d’Economia Solidària (XES), durant l’any 2022, un 21% de les entitats de la XES van tenir casos d’assetjament sexual o per raó de gènere a l’àmbit laboral. “Som hereves de moltes aportacions”, assegura Àngels Feix de Drac Màgic, “i encara hi ha molt per fer”, conclou Sara Barrientos.

Suplement editat per:

Directa

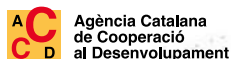
La Directa, SCCL
directa.cat
directa@directa.cat
935 270 982
Riera d'Escuder, 38,
nau 1, planta 1
08028 Barcelona

Associació Entrepobles
entrepueblos.org
info@entrepueblos.org
932 68 33 66
Carrer d'en Blanco, 73
08028 Barcelona

Portada: Patricia Cornellana
Edició: Maties Lorente
Correcció: Miriam Tijani
Coordinació de fotografia: Víctor Serri
Maquetació: Andrea Maresch
Coordinació tècnica: Míriam Blázquez
Coordinació continguts: Maties Lorente
Coordinació Entrepobles: Kenia Castaldo,
Natalia Riera, Pepa Roselló.
Tirada: 4.000 exemplars

Amb el finançament de:

Agència Catalana
de Cooperació
al Desenvolupament

Generalitat
de Catalunya